

Fundació Sagrera, mirant cap al futur

la nau ivanow

Fundació Sagrera

Núm. 1 Abril 2005

15 de febrer de 2005 • Presentació de la Fundació Sagrera a l'espai dansa de la Nau Ivanow • Foto: Patricio Reig

Cap a la Fundació Sagrera mirant cap al futur

Escric aquestes línies des de la Nau Ivanow, després d'uns dies de descans coincidint amb les festes nadalenques. Han estat uns moments que m'han servit per fer balanç de la feina feta en aquests darrers anys i també per reflexionar i encarar el futur amb nous reptes. He estat revisant la història gràfica dels set anys de la Nau Ivanow i he pogut recordar la gran quantitat d'històries i persones que hi han passat.

I ara penso que cal fer un pas endavant i ser una mica més ambiciosos. Cal millorar la gestió, fer créixer les activitats culturals; hem de tocar de peus a terra i ser sostenibles, però també somiadors.

Hem de crear una nova eina que podríem anomenar Fundació Sagrera que ens faci més àgils, que pugui funcionar com empresa, que inclogui tot el que té a veure amb el creixement cultural del nostre barri.

En definitiva, treballar per la cultura des de la Sagrera.

Xavier Basiana (Gener 2005)

Tòpic

El naixement d'una publicació com la que teniu a les mans sempre genera tòpics.

No sabríem com definir quina mena d'eina ha de ser. Ni una revista ni un butlletí; simplement, un canal de comunicació, un nou mitjà de difusió de les activitats culturals de la Nau Ivanow, així com de temes relacionats amb el barri on s'ubica: la Sagrera.

Neix amb la vocació de donar-nos a conèixer com a entitat cultural i poder arribar al veïnat. Al mateix temps, perseguim un altre objectiu: obrir-nos a la ciutat i situar la Sagrera en el mapa cultural de Barcelona. El que esdevindrà, no ho sabem. Amb una aparició bimensual, la publicació serà gratuïta: la nostra única satisfacció serà veure com va creixent el nombre d'assistents a les nostres activitats. Això sí, garantim que hi posarem tot el nostre esforç i la nostra il·lusió.

La Sagrera: el barri es va fent gran

Aquest és l'eslògan del cartell de la Festa Major d'enguany, realitzat per Bernat Casso, membre de l'Associació de Dissenyadors Professionals (ADP). La frase cospa molt bé la realitat present del nostre barri. No fa gaire vaig escriure un article en el qual feia veure a les administracions que ARA TOCA LA SAGRERA. Argumentava que aquest barri de Barcelona ha estat durant molts anys deixat de la mà de Déu. Segurament, la causa l'hem d'anar a buscar al Pla General Metropolità, que ens feia passar per l'actual carrer Garcilaso la perllongació de la ronda del Mig, fins anar a connectar al carrer de Santander. Això va fer que els edificis afectats entre els carrers Garcilaso i Oliva s'anessin degradant fins a esdevenir un espai decadent i sense vida. Posteriorment, les expectatives generades per la ubicació a La Sagrera de l'estació central de l'AVE no van fer res més que agreujar la indefensió de la zona.

Han passat més de 15 anys des que un grup d'arquitectes vam proposar La Sagrera com un espai de nova centralitat. Érem joves i teníem molta il·lusió. Vam anar a buscar el millor arquitecte del moment, Norman Foster, perquè ens ajudés a vendre la proposta.

Amb la distància que donen els anys, penso que vam aconseguir molt. Es van generar debats, tot i que és una llàstima que els interessos partidistes alentissin tot el procés. Cal recordar que fa només un any, el govern central i el català eren antagònics.

Els sagrerencs hem perdut aquella il·lusió dels primers moments en què pensàvem que el futur seria del nostre barri. Crec fermament que ara sí que toca La Sagrera. En aquest darrer any, el barri està canviant força. El carrer Gran ha sofert una transformació notable amb la nova urbanització. Els edificis del carrer Garcilaso s'estant enderrocant i el carrer Oliva desapareixerà.

El passat 14 de novembre, dins dels actes de la Festa Major, un grup de sagrerencs ens vam fotografiar en aquesta zona perquè en quedi constància històrica.

El barri s'està movent. Enguany se celebra el 30è aniversari de la recuperació de la Festa Major i és la més reeixida d'aquests últims temps. En l'àmbit social, s'estant potenciant moltes entitats. L'entorn parroquial uneix les forces per reconstruir un gran casal. Es crea el Centre de Documentació de La Sagrera, per tal de recollir la història del barri.

També hi ha la proposta de construir un gran equipament cultural i esportiu al voltant de la Nau Ivanow, la qual, modestament, crec que tot i els pocs mitjans de què disposa ha desenvolupat una funció aglutinadora de gent amb inquietuds culturals.

A La Sagrera vénen temps de canvi, que ja tocaven. La nova línia del metro, l'estació de l'AVE, més serveis, més equipaments, més habitatges,...

Espero que aquest sigui un procés de creació conjunta entre els veïns afectats i les administracions públiques. La ciutat s'ha de fer entre tots els ciutadans i les ciutadanes.

Xavier Basiana (*El Punt*, 20.11.04)

Foto: Xavier Basiana

Macunaíma

Libro de Mario de Andrade
con grabados de Carybé

Els Monòlegs de la Vagina

Obra benèfica contra la violència de gènere

Diumenge 6 de març va tenir lloc a l'Espai Dansa de la Nau Ivanow (ptge. Bofarull, 7) l'assaig obert d'*Els Monòlegs de la Vagina*, dirigida per **Napua S. Gilbert**.

Durant diverses setmanes es va fer l'assaig a la Nau Ivanow d'aquesta obra benèfica contra la violència de gènere, en la qual van participar Carme Contreras, Àurea Màrquez, Vicky Peña, Irene Belza, Roser Bundo, Nausicaa Bonin, Martina Cabanas, Maria Cirici, Miranda Gas, Laura Guiteras, M. Àngels Largo, Vivi Lepori, Mònica Marcos, Miranda Makaroff i Elisabet Lloret.

La presentació va ser el **7 de març al Teatre Poliorama**, en una única representació que va anar a càrrec del moviment internacional **V-Day** amb la companyia **The Red Freckle**, dins el marc de la campanya Mundial de V-Day contra el maltractament a dones i nenes.

Es tracta d'una adaptació original i contemporània del text escrit per Eve Ensler -fundadora del moviment V-Day- i posada en escena per la companyia The Red Freckle, amb una fusió entre el teatre i el cinema per donar vida a aquests monòlegs humorístics relacionats amb el món femení.

L'objectiu principal d'aquest acte és aconseguir que la societat prengui major consciència de la violència de gènere exercida diàriament en el món sencer. Els fons recollits amb l'espectacle es destinen a projectes de prevenció de la violència i atenció a la dona.

Més informació sobre aquesta plataforma a www.vday.org.

El 14 de diciembre de 2004 tuvo lugar en la Nau Ivanow la fiesta-presentación de la nueva edición de *Macunaíma*, de Mario de Andrade, con grabados de Carybé, y que ha publicado Ediciones Octaedro, dentro de su colección Límites.

Macunaíma, el héroe sin ningún carácter, el libro que escribiera y publicara Mario de Andrade en 1928, es la obra cumbre del modernismo brasileño. Inspirado en los estudios etnológicos de Theodor Koch-Grünberg sobre mitos y leyendas de los indios de la zona amazónica, Andrade escribe su *Macunaíma*, relato del viaje de ida y vuelta del héroe, con sus dos hermanos, desde el poblado amazónico hasta Sao Paulo, y su regreso, en el que junta con una prosa provocadora las distintas leyendas de Brasil.

La música es de vital importancia en este escrito que Andrade titulará de rapsodia. Por esto destacó en la presentación del libro el concierto de guitarra del compositor cubano Walfrido Domínguez recreando temas del folclore brasileño.

La presente edición de *Macunaíma*, realizada por Octaedro, incluye por primera vez los grabados que Carybé, pintor reconocido y amigo de Andrade, hiciera para ilustrarlo.

Grabados que, también por primera vez, pudimos ver en pantalla.

Quim Sirera
Editorial Octaedro

Foto: David Bosch

Festa Major

En la consideració conceptual de la Festa Major, hi tenim sempre d'entrada el sentit lúdic com a primer element més visible, però no ens hem de quedar només en aquest nivell, sinó que hem de tenir en compte un altre component del qual és dipositari: el de ser un patrimoni viu, un bé cultural i simbòlic, que mereix ser preservat, conservat, protegit i admirat.

La Festa Major entesa des d'aquesta vessant és un patrimoni que ha estat heretat dels avantpassats, que ha de saber-se conservar i gestionar i que s'ha de llegar a les futures generacions, essent portadora dels trets més distingits de la identitat del col·lectiu que la celebra. Com a patrimoni cultural, però, és també un concepte revisable que, d'acord amb cada moment històric i segons un consens generalitzat entre la població, pot ser ampliat, modificat, diversificat, perquè per tenir raó de ser ha d'aconseguir ser sentida i considerada com a pròpia pels qui la festegen.

La Sagrera, avui un barri de Barcelona, manté la celebració de la seva Festa Major com un patrimoni rebut dels avantpassats sagrerencs, que ja la celebraven quan formaven part del municipi independent de Sant Martí de Provençals, i com a signe d'un element que ens ha cohesionat i donat perspectiva i sentit de grup al llarg del temps.

Al nostre territori s'han succeït durant els anys tota mena de canvis urbanístics, econòmics, sociològics i demogràfics. Avui mateix som, justament, en una nova tongada de transformacions, i la seva gent ha intentat adaptar en cada moment l'esperit de la festa a les condicions de l'època. Això es va anar fent feixuc després de la guerra, fins que, tot rodolant pel pendent de les dificultats en les expressions lliures i populars, va arribar a un punt pràcticament de desaparició, d'on la van treure les noves forces associatives que van emergir al barri els anys 70, i tornant-li el seu caràcter obert i participatiu l'han dut fins als nostres dies de la mà de la Comissió de Festes, al voltant de la qual s'aplega el conjunt d'entitats sagrerencs.

L'any 2004 vam celebrar els 30 anys d'aquesta recuperació i ho vam fer amb una festa on es van batre rècords de participació en els actes organitzats, en el nombre d'associacions i col·lectius col·laboradors, en la participació de la gent. Però el que hem aconseguit no ens fa oblidar que encara hi ha molts aspectes a millorar, i per això ja des d'ara estem pensant i treballant en la Festa Major del 2005.

Qualsevol idea, col·laboració i aportació serà molt ben rebuda.

Quim Terré – cfestassagrera@terra.es
Comissió de Festes de La Sagrera

Foto: Xavier Basiana

El futur de la nova Barcelona a debat

Del 14/02/2005 al 07/03/2005 van tenir lloc al MACBA un seguit de debats públics que, amb el lema “**Mirant cap a l’est. El futur de la nova Barcelona a debat**”, i en el marc del Màster de la UPC *Gestió de la ciutat. Programes i projectes*, dirigit per Jordi Borja, van plantejar una reflexió sobre la situació de la metròpoli en el canvi de segle: el pas d’un model urbà desenvolupat al llarg del segle XX, en correspondència amb unes condicions històriques específiques, a un nou model i una nova escala que sembla que encara no han trobat la seva articulació discursiva i política, tot i que la ciutat real ja no és la del segle passat.

En aquests debats es va voler donar la paraula a les entitats i les plataformes territorials, als tècnics i als estudiosos dels processos urbans i a persones amb càrrecs de govern per tal de contribuir al diàleg, que pot ser de confrontació però també de concertació, entre la ciutadania i els responsables polítics de la ciutat. A les intervencions dels ponents i a les rèpliques, s’hi va afegir una fila zero d’associacions, mitjans de comunicació i altres agents urbans.

L’última de les sessions es va dedicar a l’eix Meridiana i va tenir com element motor de la transformació el pla Sant Andreu-Sagrera i l’operació de l’estació del tren d’alta velocitat.

El programa de debats va ser el següent:

14 Febrer: Barcelona, del segle XX al segle XXI

Ponent: Joan Roca i Albert
Rèpliques: Josep Maria Huertas Claveria
i Xavier Basiana
Moderador: Jorge Ribalta

21 Febrer: Patrimoni, canvi urbà i ciutadania

Ponent: Manuel Castells
Rèpliques: Marina Subirats, Manuel J. Borja-Villel i Miquel Barceló
Moderador: Joan Roca i Albert

28 Febrer: L’eix Diagonal. Un primer balanç

Ponents: Salvador Clarós i Ricard Frigola
Rèpliques: Lluís Brau, Oriol Clos i Joaquim Sabaté
Moderadora: Mercè Tatjer

7 Març: L’eix Meridiana. Nova centralitat i drets ciutadans

Ponents: Jordi Hereu i Lluís González
Rèpliques: Joan Sabaté, Manuel Herce, Jordi Borja, Eva Fernández i Eugeni Forradellas
Moderador: Joan Roca i Albert

perversos

poesia d'alt voltatge

a la **nau ivanow**

7 · 14 · 21 · 28 abril 2005

perversos no és un cicle més de poesia; **perversos** en un espai fins ara verge: la sala de màquines de la fàbrica: del no-res al trencament de l'engranatge formal i conceptual; **perversos** és una crida a la incandescència i a la no condescendència; **perversos** és una taca de pintura roja sobre el llençol immaculat de la poesia benpensant; **perversos**: no es pot ser altrament quan la lletra ens devora, el paper ens defuig i la veu ens crida; **perversos** els investigadors; **perversos** els llavis que beuen i diuen versos...

perversos duu implícit en el nom la força motriu que el mou; amb tot, vol dedicar cada cicle a un tema i a un poeta **perversos** (en la seva primera edició) parteix de barcelona i hi torna

perversos és un homenatge al surreal genet d'un cavall-llanterna; **perversos** a la memòria de j.v. foix (barcelona, 1893-1987) per massa coses: perquè es compleixen 104 anys del seu primer dia d'escola n'és una...

(tots els actes de **perversos** són gratuïts)

programa

dijous 7 abril 2005 · 20.30 h

al pati

ves, que hi ha roba estesa... de tx

amb marina vallet + mari tere gómez (saxo i +)

a la sala de màquines

ets en ma carn l'immutable present amb **eduard escoffet**

a la sala gran

ger-trudis

acció tecnopoètica a partir dels textos apassionats de gertrudis (1927)

amb ger-ard altaió + tàndem sonor antidj aton

---

dijous 14 abril 2005 · 20.30 h

a la sala de màquines

absent la ment en insòlit paratge amb **josep pedrals**

a la sala gran

música + perverses sonoritats del sistema

amb antidj carles

---

dijous 21 abril 2005 · 20.30 h

a la sala de màquines

ballaré nu dalt el capot amb **joan vinuesa**

a la sala gran

música + (les +) perverses sonoritats del sistema

amb antidj carles

---

dijous 28 abril 2005 · 20.30 h

a la sala de màquines

ja ens banyarem de lluna si fa nit amb **ester xargay**

a la sala gran

música + (traca final amb) perverses sonoritats del sistema

amb antidj carles

---

exposició :: 7-28 abril 2005

a la sala gran

nus (fotografies) de **xavier basiana**

El barri es va fent gran i la Nau Ivanow també:

LA NAU IVANOW ASSOCIACIÓ CULTURAL

FUNDACIÓ SAGRERA

ADP · ASSOCIACIÓ DE DISSENYADORS PROFESSIONALS

IVANOW JAZZ GROUP

EL WEB DE LA SAGRERA

AGRUPACIÓ VETERANS DON BOSCO

CENTRE DE DOCUMENTACIÓ LA SAGRERA

FANI BENAGES & YVETTE VILAR · GESTIÓ CULTURAL

ESPAI DANSA

FEI · FACTORIA ESCÈNICA INTERNACIONAL

GRUP FOTOGRÀFIC NIÉPCE DE SAINT-VICTOR

PUBLICITAT